

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' יתרו, כ' שבט תשע"ז

החברותא בטען פנימי לחברים גליון מס 550

פנינים יקרים

וישמע יתרו וכו' (יה, א) ששמע והבין כי הוא בחינת יתרו לבקש יתרון והרגיש חסרונו, לכך בא ונכנע למשה בחינת הדעת כי בלא דעת נפש לא טוב משא"כ כשיש לו דעת טובה נפשו (משלי יט) וק"ל.

(תולדות יעקב יוסף)

וישמע יתרו וכו' (יה, א) פרש"י מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק וצ"ב למה דוקא שני הדברים השפיעו על יתרו לבוא למדבר? איתא בתרגום יונתן עה"פ ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים (יז, ה) שקפץ עמלק באותו לילה אלף שש מאות מיל כדי להרע לישראל ולא הצליח כי הזריזות של בני ישראל גדולה מזריזותו של עמלק החל מאברהם אבינו שהתהלך בתמימות וכן כשבאו ישראל לקריעת ים סוף וקפצו לים במסירות נפש וכן על זה הדרך ביציאתם ובלכת אחרי משה במדבר. וזה מה שראה יתרו כלומר שיתרו ראה את המסירות נפש של בני ישראל בקריעת ים שגבר על זריזות עמלק כנ"ל. (קול מנחם מקאליב)

וישמע יתרו כהן מדין חותן משה את כל אשר עשה משה ולישראל עמו וכו' (יה, א) להלן (פסוק ח) ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים על אודות ישראל ע"כ. לכאורה קשה למה סיפר משה פעם אחרת ליתרו מה שיתרו כבר שמע בעצמו? ונראה לפרש דיתרו נתכבד במשה וסבור היה שכל הנסים שנעשו לישראל היה בגלל משה חותנו כפי שמדויק בלשון התורה חותן משה. משה הבהיר ליתרו שכל אשר עשה אלקים עשה רק בשביל ישראל כפי שמדויק בלשון התורה תגובת משה את כל אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים על אודות ישראל דוקא.

ויחד יתרו על כל הטובה (יה, ט) אפשר לרמוז למה אמר בלשון יחד ולא אמר בלשון וישמח. משום דלשון זה משמע יחד ואחדות דיתרו עשה יחד להשי"ת וידע בברור כי ה' יתברך הוא אחד ואין זולתו. עוד זכה יתרו להתאחד עם בני ישראל להיות אחד אתם.

עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלקים כי בדבר אשר זדו עליהם (יה, יא) כתב האלשיך ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו (תהלים סב) שהוא חסד ה' שמעניש מדה כנגד מדה שאז יודע וישוב בתשובה נמצא שגם בעת העונש שמכונה למדת הדין הנקרא אלקים יש בתוכו חסד גדול המכונה לשם ה'. וזה השמועה ששמע יתרו ובמיוחד שפרעה נשאר חי כדי לספר שמו יתברך בכל הארץ. (תולדות יעקב יוסף)

והודעת להם את הדרך ילכו בה וגו' (יה, כ) על דרך משל ששמעתי מאא"ז נ"ע לגזלנים ששבו ביער אחד והורגים בתחילה כדי לקחת ממונם. גזלנים אלו היו שולחים איש אחד לפתות אנשים שילכו לשם כדי להרגם ויקחו ממונם. מי שהוא חכם ועיניו בראשו זהיר שלא ירצה ללכת לשם. זהו מש"כ את הדרך אשר ילכו בה היינו הדרך הישר ולא אחר פתוי יצר הרע שמפתה להאביד את האדם כמשל הנוכר. (מתוך דגל מחנה אפרים)

ואשא אתכם על כנפי נשרים (יט, ד) פירש מזה"ר לוי יצחק ז"ל כי שם הנשר נקרא על מעשהו כי נושר נוצותיו וחוזר ומתחדש בנצות חדשים. וזה שאמר תתחדש כנשר נעוריו. זה הענין הקב"ה נתן לעמו ישראל שיקראו מהלכים ואינם יכולים להיות במדרגה אחת אפילו בגדלות המוחין לכן בא להם איזה קטנות והם שבים ומתחרטים מיד ומתחדשים לבקרים כמענה הנשר.

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי והייתם לי סגולה מכל העמים (יט, ה) פרש"י אם עתה תקבלו עליכם יערב לכם מכאן ואילך היינו שיערב לכם מיד משעת הקבלה שתקבלו על עצמכם, יש מקור וסמך בהלכה (ש"ע אבן העזר לח, לא) המקדש את האשה על מנת שאני צדיק אפילו הוא רשע גמור הרי זו מקודשת מספק שמא הרהר תשובה בלבו. והמסקנה היא כי מיד כשהוא מהרהר בתשובה לצדיק יחשב. (לקוטי רבי משה יעקב - הסנדלר)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשק שיחת הרא"ש זיע"א אורח"י שבת י"ט ראשון של סוכות תשל"ג הובא לפרסום ע"י א.א.

לבחינת שבת. כי כל השבוע שכינתא בגלותא, ומזה נמשך צער השכינה וצער הכלל והפרט, ובשבת שהוא עת רעוא דרעוין למעלה - גם האדם נתעלה. ואפילו אם אינו מרגיש בשבת רפאות לגופו, יש לו רפאות לנפשו, בחינת רעוא דרעוין. הוא יכול להיות באותם מחלות ובאותם מכאובים והכל כמות שהיה, אבל החולה בעצמו יש לו הארה משבת. לא שהכאב פחות כואב, אבל הלב מרגיש שמחה. הנפש, הנשמה יתרה, מגיעה אליו גם כשהוא חולה. וכל זה בזכות משה רבינו שנהיה טמיר ונעלם, והוא הביא את בחינת שבת לבחינת אנוש.

כשיבוא משיח תהיה ארץ ישראל בשלימות, בבחינת משה רבינו, ולא תצטרך להחרב עוד. ורק אז, כשיבנה הבית השלישי, אז נבין מהי בחינת משה רבינו. אפילו בדורו של משה לא הבינו אותו. אף אחד מבני ישראל לא הבין אותו. אפילו הגדולים שבהם. רק יהושע בן נון - שתמיד היה אצלו וראה את העבודה שלו - השיג. והיות שפני משה כפני חמה, יהושע קיבל ממנו את האור שלו כמו שהלבנה מקבלת את אורה מן השמש. אבל חוץ מיהושע בן נון אף אחד לא השיג אותו. ידעו שהוא גדול עד מאד - ולכן היו צריכים להטמין אותו, כי באם לא היו עושים ממנו אלוה - אבל לא השיגו את הגדלות שלו. ולמרות שהדור ההוא היה דור המדבר, שעליהם נאמר "זכרתי לך חסד נעורידך אהבת כלולותיך

לדרגה זו קשה מאד להגיע, כי אף אדם אינו רוצה להשפיל את עצמו כ"כ נמוך. כי הרי מהו טמיר ונעלם - אין. איך הגיע משה רבינו לטמיר ונעלם - ע"י שהגיע ליסוד האין. הוא לא הביא אתו דפי גמרא, ולא צדקה, ולא שום דבר, הוא הביא אתו רק דבר אחד - אין. טמיר ונעלם. דהיינו להדבק בקודשא בריך הוא ע"י יסוד האין, בלא שום טעם. כמו סוכה וארבעת מינים שהם שלימות מפני שאין בהם טעם, רק אמונה פשוטה, זהו ענין טמיר ונעלם. משה רבינו היה בחינה של אין. שלימות. ללא שום טעם. לא היתה לו כל אחיזה במציאות. טמיר ונעלם. ועי"ז נדבק בקונו. וממילא הוא נהיה טמיר ונעלם כמו קודשא בריך הוא, ואז נהיה העת של שבת לפנות ערב "רעוא דרעוין". כי מצד הזמן לבדו לא יתכן שיהיה בחינה של רעוא דרעוין אם זה לא מגיע ע"י עבודה של אדם. רק אחרי שאדם מגיע לזה בעבודתו נהיה בחינה של רעוא דרעוין.

ואם כן, כל אחד יכול להגיע לבחינת רעוא דרעוין. ואפילו זה שאינו מזוכך, אם רק יש לו התפשטות, והוא לא נהיה שבור מהיסוד שלו, הוא מגיע לבחינת רעוא דרעוין. ולמרות שרעוא דרעוין הוא בחינת שבת, זה יכול להיות גם באמצע השבוע. כמו שאצל הצדיק אמת הדבוק בקונו כל השבוע הוא בחינת שבת, כמו שאצל הרבש"ע תמיד הוא בחינת שבת. רק היות שבשבת הוא 'שבת וינפש', הזמן מוכשר ביותר להגיע

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

רוב דעה על העם, שכולם יבינו שהם כן יכולים להגיע. לא כימים האלו שאף אחד לא רוצה להגיע מחמת כבידות הגוף שאינה מאפשרת לו להתרומם ולהתעלות. כמו שאנו רואים שאדם שנמצא במציאות שלו ורוצה להתעלות צריך להתאזר בהתרוממות והתחזקות כנגד כבידות הגוף שאינה מאפשרת לו להתעלות וגורמת שאף אחד אינו רוצה להתעלות.

כבידות הגוף אינה מאפשרת לו לאדם להתעלות בכדי שאחר שיתגבר עליה ויגביה את עצמו יהיה מוכרח להכיר שיש טמיר ונעלם שהוא הסיבה להתעלות זו נגד טבעו ותכונתו, מה שאין כן אם היה מגביה את עצמו בקלות היה סובר שבכוחו הדבר נעשה, ובכך היה מאבד את "וחטאתי נגדי תמיד", והיה נאבד ממנו הבחינה של "טמיר ונעלם". כי אז היה מרגיש את עצמו, וכשהוא מרגיש את עצמו אינו יכול להיות טמיר ונעלם בבחינת זה לעומת זה - כמו שהרבש"ע הוא טמיר ונעלם כך מציאות האנוש הוא טמיר ונעלם. אמנם כאשר במציאות שלו - שהיא כבידות הגוף - הוא מתרומם, ונהיה מתוקן ע"י שמגיע לבחינה של וחסאתי נגדי תמיד, אזי בנשימה הזאת הוא יכול להשיג את ההישג שמשם רבינו השיג שנהיה אצלו רעוא דרעוין. והוא נעלם מעיני כל. כי מכיון שמשם רבינו נהיה "טמיר ונעלם" כדוגמה של מעלה - פני חמה, הוא לא היה יותר להתקיים כאן, והוא נעלם מעיני כל.

לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה", לא הגיעו לבחינה של משה רבינו, שהיא תכלית השלימות, דהיינו שכל הגופים יהיו כלים מאליו. שהרי אם הדור ההוא היה ראוי לבחינת משה רבינו הוא לא היה צריך להיות טמיר ונעלם, והיה יכול להכנס לארץ ישראל. וכשנגיע למצב הזה, אז נזכה לבחינת משה רבינו, ונגיע לדרגה של דור המדבר עם השלימות של משה רבינו.

לדרגה הזו נוכל להגיע, או ע"י השרשי נשמות שימשכו אותנו אתם, או כאשר הדור יהיה הגון כמו משה רבינו. וזה יהיה כאשר כל אחד יכיר את יסודו, ויהיה לו הכנעה לפני חברו. לשם כך עלינו לעבור נסיונות, ואי אפשר ללא נסיונות, כי ללא נסיונות אין בחירה. כאשר נותנים לאדם בחינה של נסיון אז הוא מגיע אל הבחירה, דהיינו להכיר שהוא תולעת ולא איש, וכשיגיע להכרה שהוא תולעת ולא איש אז יגיע למציאות השלימות. כי מתוך שיגיע למציאות הביטול הוא נהיה טמיר ונעלם, דהיינו שהוא יוצא מן המציאות שלו, והוא נופל בפחד גדול שלא יאבד את מציאות האין שלו, ולא יאבד את הטמיר ונעלם, ואז הוא נכנס לשלימות, ונהיה בחינה של שבת. שזהו רעוא דרעוין. וזהו הבית השלישי.

הבית השלישי יהיה כאשר כולנו נזכה לבחינה הזו, וכמו שקודשא בריך הוא הוא טמיר ונעלם כך יהיו כל כלל ישראל טמיר ונעלם בבחינת אנוש כמשה רבינו. וכמו שמשם רבינו היה אנוש והגיע לבחינת טמיר ונעלם, כך כל אחד יכול להגיע. ואז יהיה

המשך פנינים יקרים

והייתם לי סגולה מכל העמים (יט, ה) הקב"ה התורה וישראל מהוים ביחד סגול - סגולה (כלשון הזה"ק אורייתא קוב"ה וישראל חד הוא). (נחלת יהושע)

והייתם לי סגולה (יט, ה) ויש לומר הרמז בזה שיהו ישראל נאחזים כאגודה אחת ויהיה להם אחדות זה עם זה והרמז שתהיו בבחינת סגול וסגולתא שהעליון צריך לתחתון ממנו והתחתון צריך לעליון ממנו, כן אתם תהיו נאגדים תמיד באגודה אחת ואז יתאחדו גם כן שורשכם, וזהו והייתם לי דייקא סגולה היינו שגם בעולם העליון תהיו סגולה כשתהיו למטה באחדות והבן. (דגל מחנה אפרים)

ועתה אם שמוע תשמעו בקולי (יט, ה) וזה מצות תשובה והוא חסדו הגדול שרוצה לקרב השבים ושלא לזכור להם מעשיהם הראשונים. ושמרתם את בריתי דהיינו כמו שהאדם שומר בריתו ואינו מוציא השפעתו לבטלה כן גורם בעולמות שלא תרד השפע לחצונים ח"ו... (עבודת ישראל מקאזניץ)

ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דיבר ה' נעשה (יט, ז) בכדי להגיע לכל אשר דיבר ה' נעשה צריכים להיות באחדות. (אמרי שפר למוהר"י מאוסטובצה)

לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם וכו' (יט, י) לא תגע בו יד וכו'. וקשה דתחלה אמר בלשון רבים ואח"כ בלשון יחיד אלא השי"ת בא ללמדנו דעת למי שרוצה להישיר את העם לקרבם לעבודתו יתברך שלא יתחיל ללמדם הוראות חצוניות בבגדים לבנים טיבול וכיבוס כפרושים רק תחלה יתחיל בקדושה פנימית מנפש עד בשר ואח"כ בחצונים. וזהו וקדשתם היום ומחר בתשובה פנימית ואח"כ תהיה התיחסות פרטית לכל אחד לפי הצרכים שלו בהשפעה החצונית ככבסו שמלותם. (האלישיך הק')

ויתיצבו בתחתית ההר (יט, יז) למרות שזכו ישראל להתעלות בכ"ז נשארו בתחתית ההר סמל לענוה ושפלות הרוח. (מאמר מרדכי מנדבורנה)

אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים (כ, ב) הקב"ה חפץ שנהיה עבדיו ולא עבד לעבדים, אליבא דבאמת בני ישראל בני מלכים המה בכ"ז רצונו של הקב"ה להיות כעבדים אשר עבורם תמיד דלתות המלך פתוחה ומוכנים הם לכל תפקיד. (קול מנחם מקאליב)

לא תחמוד (כ, יד) יש להקשות כיון דחמדה הוא דבר הבא מעצמו, ומה יעשה אדם אם לבו חומד? התירין דלזה כתיב לא תחמוד בסוף עשרת הדברות ללמדנו שאם אדם נזהר בכל הדברות ממילא לא יבא לידי חמדה נמצא שלא תחמוד הוא הבטחה אחר שתקיים ותזהר בתשעה דברות הקדושים אזי וודאי שלא תחמוד. (הרה"ק רי"מ מולאמשוב)

לא תעשה אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם (כ, כ) לעת עתה בזמן הזה כל העבודה הזרה הוא ממון, רודפים אחר אמונת ממון ודומה כאילו אינם מגיעים לתכלית הממון. היפך הנביאים הכשרים שדומה להם כאלו עדיין לא התחילו בעבודת הבורא הכל. ועל כן נקרא תלמיד חכם שיודע שעדיין חסר חכמת התורה ועדיין לא עבד. לזאת צריך סיוע גדולה והוא עיקר בעבודת השי"ת באמת. (המגיד רבי מיכלי מולאמשוב)

אם כסף תלוה את עמי את העני עמך (כב, כד) פירושו בשכר ההלוואה יהיה עמך ה' אשר עומד לימין האביון ולכן לא תהיה לו כנושה, ואם תאמר מה יהיה עם המעות שהלוה, לזאת משיב שלמה המלך במשלי (יט, יז) מלוה ה' חונן דל. כביכול שהחונן דל מלוה להקב"ה ואם הקב"ה הוא הלוה בודאי ישלם לך גמולך במה בה' אשר כביכול הלוי ל' שימצא את הדרך איך להחזיר לך וכ"ש שלא תשים עליו נשך זה מיותר!!! (לקוטי רבי משה יעקב-הסנדר)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

